Oświadczenie złożone
przez senatora Waldemara Witkowskiego
w dniu 28 lipca 2026 r.

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra cyfryzacji Krzysztofa Gawkowskiego

Zwracam się do pana Krzysztofa Gawkowskiego, wicepremiera i ministra cyfryzacji, w sprawie podpisywania dokumentów drogą elektroniczną i wysyłania ich do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w aplikacji Płatnik.

Obecnie istnieją 3 metody podpisywania dokumentów drogą elektroniczną i wysyłania ich do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w przeznaczonym do tego programie Płatnik:

— podpis osobisty (e-dowód), który wykorzystuje warstwę elektroniczną dowodu osobistego, jednak wymaga posiadania czytnika NFC podłączonego do komputera;

— kwalifikowany podpis elektroniczny, czyli płatny, komercyjny podpis dostarczany przez certyfikowane firmy;

— podpis profilem PUE, czyli podpis wewnętrzny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dostępny tylko dla wybranych, prostych wniosków, np. ZAS-53 czy RD-3.

W dobie powszechnej cyfryzacji oraz tak skutecznie rozwijanych przez Ministerstwo Cyfryzacji usług w aplikacji mObywatel warto udostępnić możliwość wysyłania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentów podpisanych profilem zaufanym. Brak bezpośredniej integracji programu Płatnik z profilem zaufanym oraz ekosystemem mObywatel generuje zbędne bariery w codziennym funkcjonowaniu polskich przedsiębiorców czy księgowych.

Profil zaufany stał się fundamentem cyfrowej tożsamości Polaków, umożliwiając bezpłatne załatwianie spraw urzędowych. Tymczasem program Płatnik – kluczowe narzędzie do obsługi bazy ubezpieczonych – zmusza podmioty gospodarcze do ponoszenia regularnych kosztów zakupu komercyjnych podpisów kwalifikowanych lub inwestowania w niszowy sprzęt, jakim są stacjonarne czytniki kart NFC do e-dowodów. Dla mikro- i małych przedsiębiorstw jest to nieuzasadnione obciążenie finansowe i logistyczne.

Przedsiębiorcy, którzy chcą skorzystać z przysługującego im prawa do darmowego podpisu elektronicznego, są dziś zmuszani do stosowania skomplikowanej procedury pomostowej. Muszą wygenerować plik KEDU (XML) w programie Płatnik, zapisać go na dysku, zalogować się przez przeglądarkę do portalu eZUS (dawniej PUE ZUS), zaimportować plik i dopiero tam podpisać go profilem zaufanym. Taki proces nie tylko znacząco wydłuża czas pracy, ale też drastycznie zwiększa ryzyko błędów w transferze danych i obniża ogólne bezpieczeństwo operacji cyfrowych.

Ministerstwo Cyfryzacji udowodniło, że potrafi tworzyć narzędzia nowoczesne i powszechne. Naturalnym krokiem w rozwoju e-państwa powinno być wdrożenie w programie Płatnik modułu autoryzacji opartego na powiadomieniach push w aplikacji mObywatel (podobnie jak ma to miejsce przy logowaniu do eUrzędu Skarbowego). Użytkownik powinien mieć możliwość zatwierdzenia wysyłki deklaracji ZUS jednym kliknięciem na ekranie swojego smartfona.

Zwracam się do pana ministra cyfryzacji z pytaniem, kiedy zostaną wdrożone rozwiązania umożliwiające wysyłanie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentów podpisanych profilem zaufanym.

Waldemar Witkowski
senator RP
przewodniczący Komisji Edukacji